

УДК 378.147:004:795

Денисенко С.М.

Національний авіаційний університет, Київ, Україна

МУЛЬТИМЕДІЙНА ЛЕКЦІЯ ЯК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ВНЗ

(НА ПРИКЛАДІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ВИДАВНИЦТВА ТА ПОЛІГРАФІЇ)

DOI: 10.14308/ite000632

У статті розглядається роль лекції в сучасному освітньому середовищі ВНЗ. Описано специфіку лекції візуалізації як нової лекційної форми, що відповідає освітнім запитам сьогодення. Виокремлено характеристики мультимедійної лекції як різновиду лекцій-візуалізації. Окреслено особливості мультимедійної лекції, її дидактичні переваги, зумовлені можливостями мультимедійних технологій. Представлено підходи до створення і використання мультимедійної лекції. Описано сценарій реалізації мультимедійної лекції. Наведено основні принципи підготовки і представлення навчального матеріалу на заняттях та способи їх реалізації.

Наведено досвід створення та використання мультимедійних лекцій при проведенні занять у процесі професійної підготовки фахівців видавництва та поліграфії. Описано дидактичні переваги мультимедійних лекцій при викладанні профільних дисциплін. Представлено приклади окремих мультимедійних лекцій, що використовувалися у навчальному процесі.

Визначено місце мультимедійної лекції в сучасному освітньому середовищі вузу. Підкреслено, що мультимедійна лекція – це компонент освітнього середовища, призначений для забезпечення умов максимально ефективного засвоєння навчального матеріалу студентами, підтримки пізнавального інтересу та навчальної мотивації, орієнтування на майбутню професійну діяльність.

***Ключові слова:** мультимедіа, лекція-візуалізація, мультимедійна лекція, освітнє середовище.*

Постановка проблеми. Перед сучасною вищою школою постають підвищені вимоги суспільства до результатів професійної підготовки майбутніх фахівців видавництва та поліграфії. Головною задачею стає приведення рівня знань студентів до сучасних вимог; галузі потрібні висококваліфіковані кадри з глибокими знаннями не лише зі спеціальних дисциплін, а й з обчислювальної техніки, програмування, які зможуть адаптуватися до потреб ринку, будуть універсальними фахівцями. Одним із пріоритетних напрямів досягнення визначених задач є перегляд традиційних підходів до організації освітнього середовища вузу, використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій при створенні його навчально-методичного наповнення та розробленні і впровадженні нових засобів і форм навчання. Особливої уваги потребує проблема організації лекційних занять: пошуку нових шляхів переходу від пасивного передавання навчального матеріалу від викладача студентам, до забезпечення активної і плідної взаємодії у системі викладач-навчальний матеріал-студенти. Це, зокрема, досягається використанням такого інноваційного типу лекцій як мультимедійна лекція.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема впровадження у навчальний процес мультимедійних лекцій викликає жвавий інтерес у вітчизняних та закордонних науковців. Різні аспекти розроблення та проведення мультимедійних лекцій висвітлюють у працях Л. Біденко, М. Дем'янюк, В. Єчкало, Г. Михайлішина, Thomas E. Ludwig, David B. Daniel, Rick Froman, Virginia A. Mathie, Sara Alorainita ін. Аналіз наукових праць

показав, що науковці єдині в положенні щодо дидактичного потенціалу застосування мультимедійних технологій на лекційних заняттях, оскільки це сприяє забезпеченню підвищеного розуміння навчального матеріалу, кращого запам'ятовування, підвищення навчальної мотивації. Та одночасно, неякісно розроблені матеріали можуть завдати значної шкоди. Неврахування ряду технічних, технологічних, педагогічних, психологічних та ергономічних факторів може зумовити порушення логіки викладу матеріалу, відхід від науковості в бік ілюстративності, викликати інформаційне та емоційне перевантаження студентів. Окрім того, важливо враховувати специфіку кожної дисципліни, адже не у всіх випадках мультимедійна лекція є виправданою.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на широке освітлення проблеми застосування мультимедійних лекцій у навчальному процесі ВНЗ, все ще лишаються невирішені питання, зокрема, що стосуються визначення та обґрунтування специфічних особливостей створення і використання мультимедійних лекцій у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців видавництва і поліграфії у ВНЗ. Адже в даному випадку потрібно враховувати не лише потенційні можливості цієї форми навчання, а й вимоги до її використання, зумовлені специфікою профільних дисциплін.

Формулювання цілей статті. Головною метою статті є розкриття особливостей підготовки і застосування мультимедійних лекцій у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців видавництва і поліграфії.

Виклад основного матеріалу. Академічна лекція є однією з основних форм організації навчального процесу у вищій школі. В узагальненому розумінні, лекція – систематичний, послідовний виклад навчального матеріалу, головною метою якого є формування орієнтованої основи для засвоєння студентами знань. Незважаючи на тривалу історію застосування: від читань на площах у Стародавньому світі та університетських лекторіїв середньовіччя, лекція, як форма організації навчання, не втрачає своєї актуальності. Адже лекція у вищій школі – це не простий переказ підручника або інших літературних джерел, це особиста науково-педагогічна творчість викладача в певній галузі знання [1]. Головне призначення лекції – забезпечити теоретичну основу навчання, розвинути інтерес до навчальної діяльності і конкретної навчальної дисципліни, сформувати в студентів орієнтири для самостійної роботи над курсом [2].

Лекційна форма організації занять має такі переваги [3]: забезпечує творчу, емоційну, безпосередню взаємодію студентів та викладача; активізує мисленнєву діяльність студентів; економить час студентів в отриманні великого обсягу структурованого матеріалу; дозволяє персоналізувати навчання, зважаючи на інтереси та рівень підготовки аудиторії; дає можливість спрямувати студентів у самостійній роботі, зацікавити і зорієнтувати у науковому пошуку. Одночасно, лекція має і негативні сторони, зокрема: орієнтування на слухову пам'ять студентів; відсутність можливості ефективного управління розумовою діяльністю студентів; пасивне сприйняття матеріалу студентами; не надто підходить студентам молодших курсів, що слабо володіють методикою і технікою сприймання змісту лекції та конспектування.

Щоб звести до мінімуму недоліки традиційної лекції, педагоги-практики знаходяться у постійному пошуку нових способів удосконалення лекційних занять, а відтак, і підвищення якості підготовки майбутніх фахівців. Так, з'явилися проблемна лекція, лекція прес-конференція, лекція вдвох та особливо цікава форма – лекція візуалізація.

Візуалізована лекція являє собою усну інформацію, перетворену у візуальну форму [1]. На думку науковців, в основі візуалізації змісту навчального матеріалу міститься усвідомлене та цілеспрямоване використання способів представлення повідомлень, що дозволяє стимулювати сприйняття навчального матеріалу та активізувати візуальне мислення осіб, які навчаються [4].

Головною дидактичною перевагою такої лекції є те, що процес візуалізації являє собою згортання мисленнєвих операцій шляхом утворення різними видами інформації наочного образу, що може слугувати опорою для розумових і практичних дій. Також будь-яка форма

наочної інформації містить елементи проблемності, тому лекція-візуалізація сприяє створенню проблемної ситуації, вирішення якої відбувається на основі аналізу, синтезу, узагальнення, згортання або розгортання інформації, тобто з включенням активної розумової діяльності. Окрім того, при традиційних формах лекції сприймається переважно усна мова викладача, студенти засвоюють близько 15% поданої інформації. Лекція-візуалізація дає можливість використовувати крім слухового аналізатора ще й зоровий, спиратися на образне мислення, в результаті чого засвоюється до 65% інформації [5].

Підготовка такої лекції полягає в реконструюванні, перекодуванні змісту лекції або її частини в візуальну форму для пред'явлення студентам через технічні засоби навчання або вручну [1]. У якості форм наочності, за допомогою яких можна кодувати і демонструвати навчальну інформацію, доречно використовувати креслення, малюнки, схеми, діаграми тощо. Причому важливо, щоб підготовлені демонстраційні матеріали не тільки доповнювали словесну інформацію викладача, але й самі виступали носіями змістовної інформації.

З розвитком інформаційних технологій, лекція-візуалізація вийшла на якісно новий рівень і реалізувалася у мультимедійній формі. Мультимедійна лекція – це такий виклад навчального матеріалу, у якому лектор, передаючи комп'ютеру частину своїх функцій, посилює вплив на слухачів шляхом використання можливостей, що надаються йому мультимедійними технологіями [6].

Мультимедійні технології озброюють викладача унікальними можливостями, що були недоступні у традиційних та візуалізованих лекціях: представляти навчальний матеріал не просто у візуальній формі, а в інтегрованому вигляді, шляхом поєднання тексту, графіки, фотозображень, демонстрування анімації, відеороликів, 3D-моделей, з включенням звукового супроводу. Окрім того, демонстрований матеріал стає керованим, викладач може повертатися до потрібного фрагменту і повторювати потрібну кількість разів, зупиняти показ, переходити до інших ресурсів чи виходити в мережу Internet. І, нарешті, такі лекції здійснюють не лише мультисенсорний вплив на студентів, а й впливають на їх емоційну сферу, роблять заняття емоційно привабливим та цікавим.

З використанням мультимедійних лекцій, заняття стають більш насиченими і динамічними, створюються умови для кращого розуміння і активного засвоєння матеріалу, його стійкого запам'ятовування. Підвищується мотивація та привертається увага студентів, навчання стає цікавим і емоційним, приносячи естетичне задоволення студентам та підвищуючи якість викладання.

Мультимедійна лекція це не просто нагромадження медіа засобів, це повноцінний продукт, в основному презентація, реалізований за допомогою відповідних програмних засобів (PowerPoint, Google Презентації, Prezi тощо), з детально розробленим сценарієм. Як зазначено у праці [7] процес розробки мультимедійної лекції має включати три сценарії:

- розробка педагогічного сценарію до мультимедійних лекцій (формулювання дидактичних вимог; розробка блочно-модульної структури пред'явлення матеріалу; підготовка блоку завдань для діагностики засвоєння матеріалу);
- розробка комп'ютерного сценарію (підготовка матеріалів: тексту, ілюстрацій для мультимедійних лекцій; вибір технологій та інструментальних засобів);
- безпосереднє створення мультимедійних лекцій і їх застосування в навчальному процесі.

При підготовці майбутніх фахівців видавництва і поліграфії використання мультимедійних лекцій обумовлено особливостями змісту навчальних дисциплін, що потребують включення значного обсягу достатньо різномірної інформації: схем, графіків, технічних рисунків, фотозображень, відео, анімації, аудіофрагментів та 3D-об'єктів. Наприклад, дисципліна «Теорія кольору» стає більш цікавою та зрозумілою для студентів, коли звична розповідь викладача доповнюється відеодемонстрацією процесів синтезу кольору або функціонування таких приладів кольоровимірювання, як денситометр чи спектрофотометр. А викладання дисципліни «Основи технічної естетики та дизайну» складно уявити без використання великої кількості зображень, що демонструють

дизайнерські рішення в оформленні різної поліграфічної продукції. Використання 3D-об'єктів дозволить показати студентам об'єкти та явища, важкодоступні для вивчення в умовах звичайного навчального процесу. Зокрема, 3D-моделі дозволяють ознайомитися з будовою пристроїв ззовні та зсередини, детально розібрати кожний елемент обладнання, дізнатися його функціональне призначення, технічні характеристики.

Проте, мультимедійні лекції будуть успішними у навчальному процесі лише тоді, коли при їх створенні і використанні обов'язково дотримано технічних, психолого-педагогічних та ергономічних вимог і принципів. Узагальнивши наукові підходи, можна виокремити ряд важливих принципів, що необхідно враховувати при підготовці та проведенні мультимедійних лекцій. Розглянемо їх та продемонструємо приклади реалізації, розроблені автором, що використовуються у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців видавництва та поліграфії на кафедрі комп'ютерних мультимедійних технологій НАУ.

Принцип науковості. Зміст лекції та весь демонстративний матеріал має відповідати високому науковому рівню. Всі судження повинні бути доказовими та аргументованими, а представлена навчальна інформація – методично грамотно опрацьованою, концентрованою та чітко систематизованою. Важливо наводити достатню кількість фактів, аргументів, прикладів, текстів чи документів, які підтверджують основні наукові положення лекції (рис. 1).

Термінологія

Видавнича справа - галузь культури та виробництва, пов'язана з підготовкою, випуском і розповсюдженням книг, журналів, газет та інших видів друкованої продукції.
(Книгознавство. Енциклопедичний словник. - М., 1982. - С.193)

Видавнича справа - сфера суспільних відносин, що поєднує в собі організаційно-творчу та виробничо-господарську діяльність юридичних і фізичних осіб, зайнятих створенням, виготовленням і розповсюдженням видавничої продукції.
(Закон України "Про видавничу справу" від 5 червня 1997 року)

Близькі поняття: "Книгознавство", "Книжкова справа", "Бібліологія"

ЗАКОНИ ЛІНІЙНОЇ ПЕРСПЕКТИВИ

1. Близький предмет перекриває дальній.
2. Близький предмет візуально більший, ніж далекий, якщо вони однакові в реальності.
3. Всі вертикальні лінії зображуються вертикально.

TIME
AMERICA, 2015
WHAT HAS CHANGED
WHAT HASN'T

Рис. 1. Приклади реалізації принципу науковості

Принцип проблемності. Мультимедійна лекція має містити елементи проблемності.

Важливо використовувати такі форми наочності, які не просто доповнювали б словесне повідомлення викладача, але й самі були носіями інформації, адже чим більше проблемності в наочній інформації, тим вищий ступінь мисленнєвої активності студента. В мультимедійній лекції цей принцип реалізовується різними способами. Наприклад, можна використовувати проблемні питання особливої конструкції (Яка причина...?, Чим відрізняється ... від ...?, Які умови необхідні, щоб ...?), що супроводжують спеціально підготовлені зображення. Інший спосіб – «Гра в експертів», коли студентам пропонується виступити у ролі експерта та проаналізувати пропоновані видання і виявити допущені недоліки, окреслити можливі шляхи їх подолання (рис. 2). Також можна використовувати завдання на виявлення помилок та неточностей у презентації, що наперед заплановані викладачем, завдання на встановлення подібності там, де очевидна відмінність і навпаки (наприклад, що схожого в зовсім різних видах видань, чи чим відрізняються підходи в оформленні одного видання тощо).

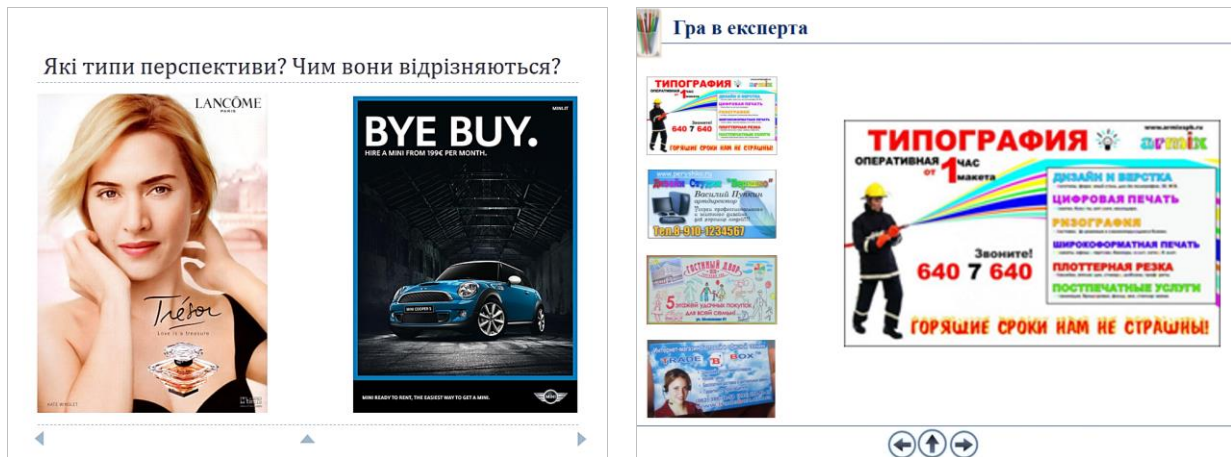

Рис. 2. Приклади реалізації принципу проблемності

Принцип доступності. Головне призначення мультимедійної лекції – подолати труднощі, що можуть виникнути при розкритті складних теоретичних положень, донесенні абстрактних понять, процесів і явищ недоступних для спостереження. При розкритті складних теоретичних положень слід приводити найбільш цікаві факти, прості і яскраві приклади. Мультимедійне представлення дозволяє надати складному матеріалу наочного і зрозумілого вигляду (рис. 3). Наприклад, пояснення принципів функціонування певного обладнання буде максимально зрозумілим, коли лектор доповнить усну розповідь схематичними зображеннями та відеодемонстрацією його застосування на практиці.

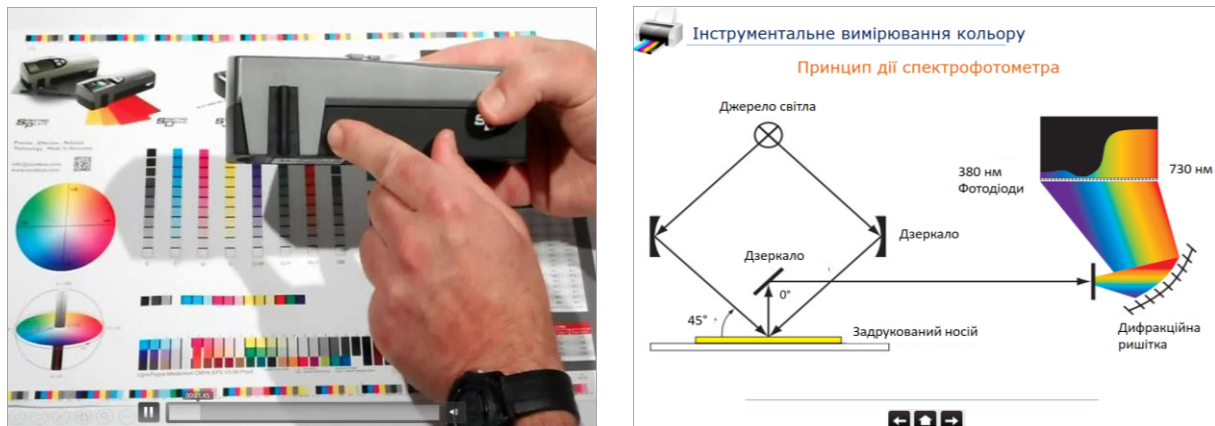

Рис. 3. Приклади реалізації принципу доступності

Принцип дієвості. Ще однією проблемою у розробці мультимедійної лекції є залучення студентів до процесу отримання знань, оскільки цього потребує розвиток їхньої мисленнєвої діяльності. Реалізувати дієву активність студентів на мультимедійній лекції можна різними способами. Наприклад, щоб не перетворити перегляд відеоматеріалів чи анімації в пасивне спостереження, доцільно організувати цей процес у навчально-дієвій формі: перед показом варто озвучувати перелік питань, щоб привернути увагу студентів на важливі моменти, а після показу – відповіді на запитання; ефективним є обговорення побаченого; можна також використовувати технологію «відео-кейс» тощо.

Принцип зв'язку теорії з практикою. Важливо не просто подавати запланований теоретичний матеріал, а підкреслювати його практичну значущість, демонструвати його необхідність у майбутній професійній діяльності. У мультимедійній лекції цей принцип можна реалізувати шляхом включення до презентації відеофрагментів чи ілюстрацій, що наочно демонстрували б, як наведені теоретичні знання використовуються у реальних ситуаціях на підприємствах, при виконанні звичних професійних завдань (рис. 4).

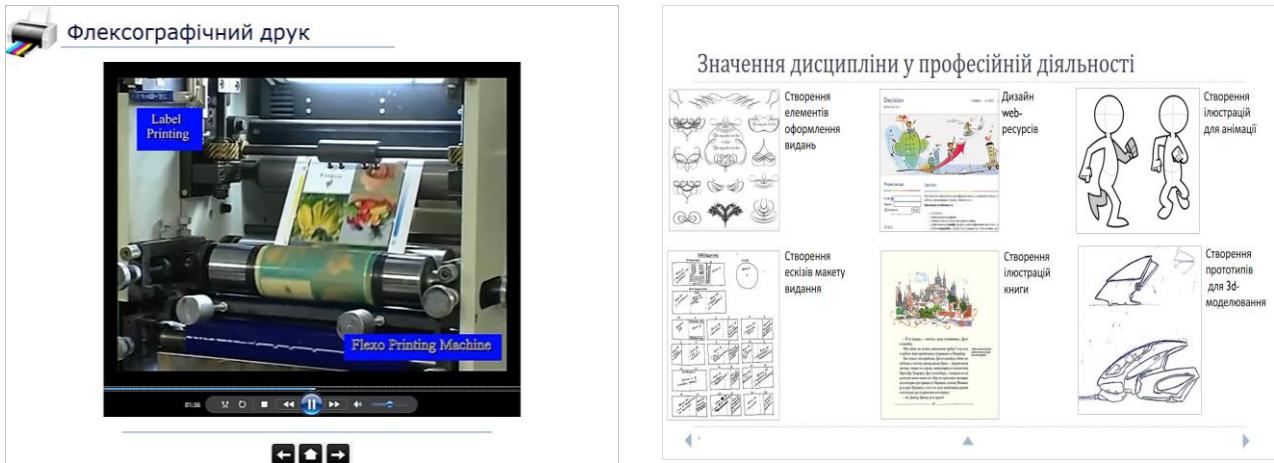

Рис. 4. Приклади реалізації принципу доступності

Принцип досягнення логіки розгортання матеріалу. Цей принцип полягає в тому, що навчальний матеріал під час лекційного заняття потрібно подавати логічно вибудувавши, поступово розкриваючи певні положення чи описуючи процеси та явища. Специфіка мультимедіа надає викладачу різні можливості у реалізації цього принципу. Зокрема, під час проведення заняття можна досягнути динамічного пояснення навчального матеріалу, за рахунок послідовного розгортання чи появи окремих фрагментів, у результаті чого поступово формується конструкт (схема, модель, алгоритм, панорамне фото тощо) (рис. 5).

Рис. 5. Приклади реалізації принципу досягнення логіки і її розгортання

Принцип пізнавального інтересу. Щоб привернути увагу аудиторії до програмного навчального матеріалу, зацікавити студентів, можна почати мультимедійну лекцію з відомої цитати або вислову авторитетного діяча відповідної сфери, навести тематичний ілюстративний матеріал чи відео. При розкритті певної теми, доцільно наводити приклади, що викликають інтерес у сучасної молоді, чи показ яких можна доповнити цікавими фактами, що стосуються професійної діяльності (рис. 6).

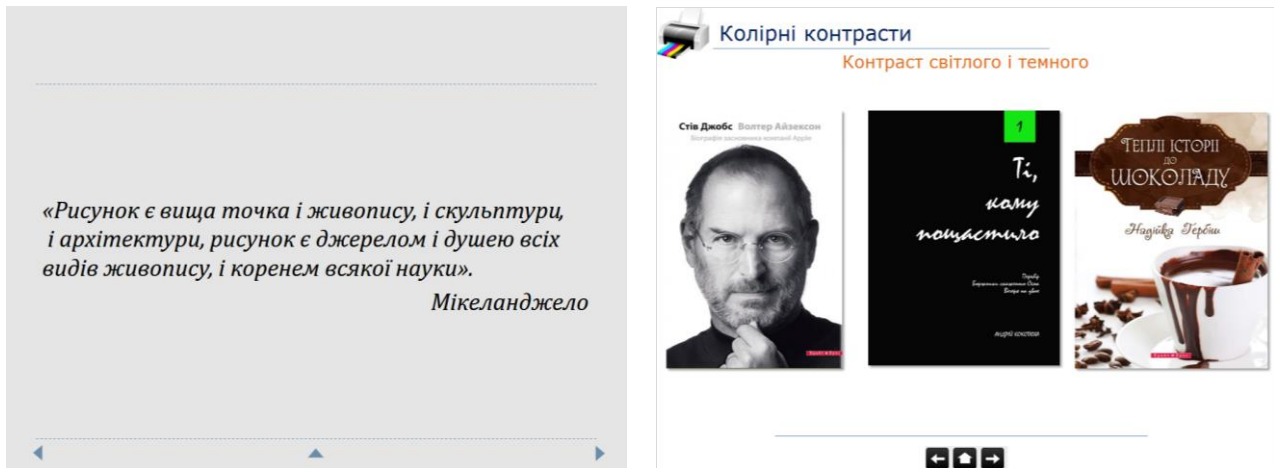

Рис. 6. Приклади реалізації принципу досягнення логіки і її розгортання

Високий науково-теоретичний і соціально-культурний рівень лекції. Суть цього принципу полягає в тому, що важливо на занятті повідомляти не лише теоретичні знання (теорії, закони, закономірності, поняття тощо), а й соціально-унормовану (плани, проекти, програми, технології, методики) та культурно-ціннісну інформації (ідеї, ідеали, переконання, оцінки, вірування, мотиви та ін.). Так, при розкритті питань заняття можна наводити не абстрактні приклади, а підбирати такі, що побічно продемонструють студентам красу і велич Батьківщини, пробудять любов до рідної мови, спонукатимуть до турботи про землю тощо. Такий підхід сприятиме формуванню гармонійної, всебічно розвинутої особистості (рис. 7).

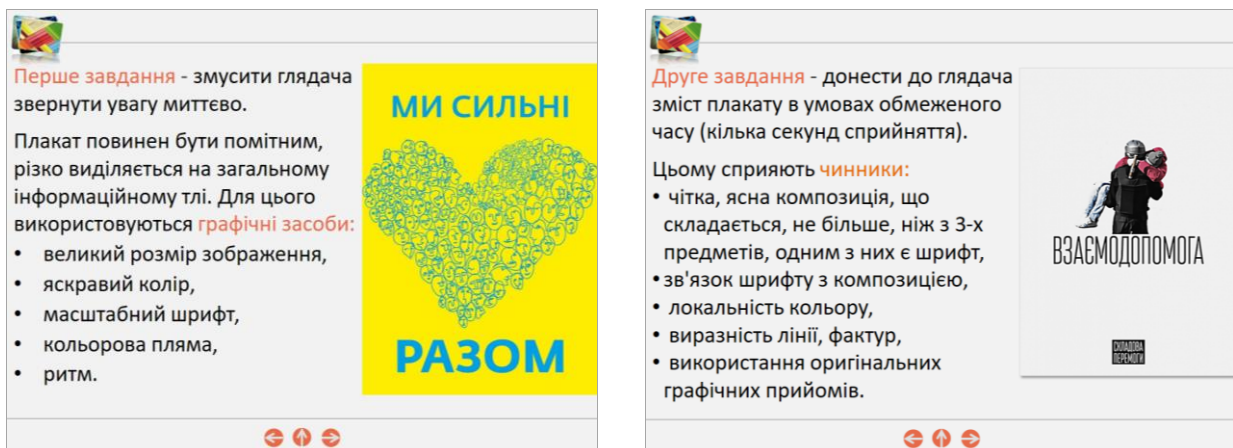

Рис. 7. Приклади реалізації принципу досягнення логіки і її розгортання

Специфічною особливістю мультимедійних лекцій є те, що вони виступають центральним компонентом освітнього середовища ВНЗ, вичерпним, структурованим джерелом навчального матеріалу. Освітнє середовище ВНЗ – професійно й особистісно стимулююче середовище, сукупність матеріальних, педагогічних і психологічних факторів вузівської діяльності, що спонукають суб'єктів освітнього процесу до професійно-особистісного розвитку і саморозвитку [8].

Мультимедійна лекція, за рахунок технічних параметрів, може бути легко інтегрованою в сучасне інформаційне освітнє середовище, а за рахунок естетичної привабливості (на відміну навіть від електронного конспекту лекцій) не залишиться поза увагою студентів. Якими ж характеристиками має володіти мультимедійна лекція, як складова освітнього середовища вузу? Насамперед, як уже наголошувалося, мультимедійна лекція має містити весь навчальний матеріал, представлений у чітко структурованому вигляді. Має бути нелінійною та інтерактивною, надаючи можливості швидкого пошуку необхідної інформації з певної проблеми. Та головне, має бути забезпечений необмежений доступ до представленої

інформації, що практично стиратиме часові і просторові обмеження учасників освітнього процесу в оволодінні навчальним матеріалом.

Висновки. Використання у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців видавництва і поліграфії мультимедійних лекцій є дійсно дієвим способом підвищення ефективності навчання, збільшення пізнавального інтересу і мотивації студентів, формування професійно важливих якостей. Але потрібно враховувати, що ефективність застосування освітніх технологій прямо залежить від якості підготовки навчальних матеріалів та обґрунтованого підходу до організації освітнього середовища ВНЗ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Реутова Е.А., Томилова О.Г. Вузовская лекция. – Новосибирск, НГАУ, 2011 – 52 с.
2. Синиця М.О. Використання мультимедійних технологій у навчальному процесі ВНЗ як засіб формування педагогічних знань // Професійна педагогічна освіта: становлення і розвиток педагогічного знання: монографія / за ред. проф. О.А. Дубасенюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. – С. 418-438.
3. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи. Навчальний посібник / К.: Знання, 2005.– 486 с.
4. Барышкин А.Г. Основные параметры визуализации учебной информации / А.Г. Барышкин, Н.А. Резник // Компьютерные инструменты в образовании. – 2005. – № 3.– С. 38-44.
5. Караван Ю.В., Саницька А.О., Ташак М.С. Нетрадиційні форми лекцій у вищій школі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://nauka.zinet.info/15/karavan.php>
6. Ильин В.А. Новый вид обучения в вузе и школе – мультимедийные лекции (на примере спецкурса «Нобелевские премии по физике») / В. А. Ильин, В. В. Кудрявцев // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського державного університету: Серія педагогічна: Проблеми дидактики фізики та шкільного підручника фізики в світлі сучасної освітньої парадигми. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський державний університет, редакційно-видавничий відділ, 2006. – Вип. 12. – С. 43-46.
7. Ильин В.А. Новый вид обучения в вузе и школе – мультимедийные лекции / В.А. Ильин, В.В. Кудрявцев // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського державного університету. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський державний університет, 2006. – Вип. 12: Проблеми дидактики фізики та шкільного підручника фізики в світлі сучасної освітньої парадигми. – С. 43-46.
8. В.Н. Новиков Образовательная среда вуза как профессионально и личностно стимулирующий фактор // Электронный журнал «Психологическая наука и образование» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.psyedu.ru

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Reutova, E. A., Tomilova, O. G. (2011). Vuzovskaya leksiya. Novosibirsk, NGAU, 52.
2. Sinitsya, M. O. (2014). Viktoristannya multimedijnyh tehnologiy u navchalnomu protsesi VNZ yak zasib formuvannya pedagogichnih znan. Profesijna pedagogichna osvita: stanovlennya I rozvitok pedagogichnogo znannya: monografija, Za red. prof. Dubasenyuk. O. A., Zhitomir: Vid-vo ZhDU Im. I. Franka, 418-438.
3. Kuzminskiy, A. I. (2005). Pedagogika vischoyi shkoli. Navchalniy posibnik. K.: Znannya, 486.
4. Baryishkin, A. G., Reznik, N. A. (2005). Osnovnyie parametryi vizualizatsii uchebnoy informatsii. Kompyuternye instrumentyi v obrazovanii, 3, 38-44.
5. Karavan, Yu. V., Sanitska, A. O., Tashak, M. S. Netraditsijni formi lektsiy u vischij shkoli. (b.d.). Retrieved from <http://nauka.zinet.info/15/karavan.php>
6. Ilin, V. A., Kudryavtsev, V. V. (2006). Novyyi vid obucheniya v vuze i shkole – multimedijnyie lektsii (na primere spetskursa «Nobelevskie premii po fizike»). Zbirnik naukovih prats Kam'yanets-Podil'skogo derzhavnogo universitetu: Seriya pedagogichna: Problemi didaktiki fiziki ta shkil'nogo pidruchnika fiziki v svitli suchasnoyi osvitnoyi paradigm, Kam'yanets-Podil'skiy: Kam'yanets-Podil'skiy derzhavniy universitet, redaktsiyno-vidavnicхий viddil, 12, 43-46.
7. Ilin V. A., Kudryavtsev, V. V. (2006). Novyyi vid obucheniya v vuze i shkole – multimedijnyie lektsii. Zbirnik naukovih prats Kam'yanets-Podil'skogo derzhavnogo universitetu. Seriya pedagogichna, Kam'yanets-Podil'skiy: Kam'yanets-Podil'skiy derzhavniy universitet. Vip. 12: Problemi didaktiki fiziki ta shkil'nogo pidruchnika fiziki v svitli suchasnoyi osvitnoyi paradigm, 43-46.

8. Novikov, V. N. Obrazovatel'naya sreda vuza kak professionalno i lichnostno stimuliruyuschiy factor. Elektronnyy zhurnal «Psihologicheskaya nauka i obrazovanie». (b.d.). Retrieved from www.psyedu.ru

Стаття надійшла до редакції: 30.05.2017

Svitlana Denisenko

National aviation university, KyivUkraine

MULTIMEDIA LECTURE AS A COMPONENT OF EDUCATIONAL ENVIRONMENT OF HIGH SCHOOL (ON EXAMPLE TRAINING SPECIALISTS PUBLISHING AND PRINTING)

The article examines the role of lectures in today's educational environment university. It described the visualization lecture, as a new form of lecture that meets the educational needs of today. Multimedia features of lectures as a form of lectures-visualizations are defined. The author defines the peculiarities of the multimedia lectures, its teaching advantages, arising potential of multimedia technologies. The article presents approaches to the development and use of multimedia lectures. Implementation of scenario multimedia lecture is described. The author described the basic principles of preparation and presentation of educational material at lessons and ways implementation of them.

The author cites the experience of creating and using multimedia lectures during classes in the professional training of publishers and printing. It described the didactic advantages of multimedia lectures in teaching of specialized subjects. It presents some examples of multimedia lectures, which were used in the classroom. In the article the place of multimedia lectures in modern educational environment of the university are defined. Multimedia Lecture - is the component of the educational environment designed to provide conditions maximize student learning, support educational interest and learning motivation, orientation for future professional activities.

Keywords: multimedia lecture-visualization, multimedia lecture learning environment.

Денисенко С.М.

Национальный авиационный университет, Киев, Украина.

МУЛЬТИМЕДИЙНАЯ ЛЕКЦИЯ КАК КОМПОНЕНТ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ СРЕДЫ ВУЗа (на примере подготовки специалистов издательства и полиграфии)

В статье рассматривается роль лекции в современной образовательной среде вуза. Описана специфика лекции визуализации, как новой лекционной формы, соответствующей образовательным запросам современности. Выделены характеристики мультимедийной лекции как разновидности лекций-визуализаций. Определены особенности мультимедийной лекции, ее дидактические преимущества, обусловленные возможностями мультимедийных технологий. Представлены подходы к созданию и использованию мультимедийной лекции. Описаны сценарии реализации мультимедийной лекции. Приведены основные принципы подготовки и представления учебного материала на занятиях и способы их реализации.

Приведен опыт создания и использования мультимедийных лекций при проведении занятий в процессе профессиональной подготовки специалистов издательства и полиграфии. Описаны дидактические преимущества мультимедийных лекций при преподавании профильных дисциплин. Представлены примеры отдельных мультимедийных лекций, используемых в учебном процессе.

Определено место мультимедийной лекции в современной образовательной среде вуза. Подчеркнуто, что мультимедийная лекция – это компонент образовательной среды, предназначенный для обеспечения условий максимально эффективного усвоения учебного материала студентами, поддержки познавательного интереса и учебной мотивации, ориентации на будущую профессиональную деятельность.

Ключевые слова: мультимедиа, лекция-визуализация, мультимедийная лекция, образовательная среда.